

Kecskemét-Hetényegyházi Református Egyházközség

Pásztori Üzenet [Abdiás könyve]

Az Ószövetség legrövidebb könyve sajátos történelmi helyzetleírást közöl. Edóm Izráel szomszédja, testvérnépe (Ézsau nemzettsége), szövetségese volt, mégis amikor Jeruzsálemet Kr. e. 587-ben a babiloni seregek leigázták, az edómiak alattomosan a menekülőkre támadtak. Ahelyett, hogy Edóm menedéket és segítséget adott volna a szomszéd népnek, szövetségeseiből hirtelen ellenségekké váltak. Abdiás üzenete két irányú: Edóm ítéletéről és Izráel szabadulásának ígéretéről szól. Az alattomos bűnt Isten nem nézheti tétlenül; a méltatlan szenvedésre pedig szabadítással válaszol.

Az ige aktualitása

Egyre több támadás éri ma az egyházat, a hívő embereket, lelkipásztorokat. Van támadás, melynek van alapja. Babilonnak Isten megengedte, hogy leigázza a kiválasztott népet, mely elhagyta Istenét. Isten olykor ma is utat enged a hitetlenek haragjának, ha az övéi elhagyták a számukra kijelölt utat. Botrányok, erkölcsileg megkérdőjelezhető döntések, hitehagyott világias keresztyének: az egyház tagjai ma is bőven adnak okot az ítéletre, mely Isten hatáskörében be is következik rajtunk.

A botrányok, bűnök, hitehagyás mégsem indokolja, hogy az egyházat kollektív módon meghurcolja a világ. Nincs és nem is lehet magyarázat a keresztyénség elleni lejáratókampányra. Isten előtt az igaztalan gyanúsítgatásnak nincs helye. Ő a hűséges gyermekeit teljes hatalmával őrzi. Az ellenük zajló méltatlan támadások idővel mindig elnyerik jutalmukat.

Kérdezz, hogy érts!

Hogyan képviselem az én Uramat a világ előtt? Személy szerint adtam okot arra, hogy tetteim és mulasztásaim miatt gyalázzák egyházamat? Tudom-e, kész vagyok-e képviselni Isten igazságát úgy, hogy ne lejárássam, hanem építsem egyházának hírnevét?

1-16. vers (részlet) „Ne nézz kárörömmel testvéredre balsorsa napján! Ne neved Júda fiain pusztulásuk napján! Ne beszélj róluk nagy hangon nyomorúságuk napján! Ne törj be népem kapuján veszedelme napján! Ne nézd te is kárörömmel baját veszedelme napján! Ne nyúljatok kincseihez veszedelme napján! Ne állj oda az útfélre azért, hogy irtsd a menekülőket, és ne ejtssz foglyul a megmaradtakat a nyomorúság napján! Mert közel van már az Úr napja, fenyegeti a népeket. Amit te csináltál, azt teszik veled is, visszaszáll fejedre, amit elkövettél!”

Abdiás külön kezeli Izráel elbukását és Edóm reakcióját. Olvasatában nincs és nem is lehet ok a kárörvendésre és kegyetlenkedésre, még ha Júda okkal bukott is el. Abdiás nem mond ígét Babilonról, a nagyhatalom ugyanis a próféták szerint magától Istentől kapta hatalmát, hogy Júdát leigázza. A jogos büntetéssel szemben egyetlen próféta sem szólalhat fel. Edóm bűnei nem Isten akaratát tükrözték, ezért az alávaló népre büntetés vár. A bűnök leírása a következő:

10. vers. Erőszak [חָמָאֵשׁ – chámász]: az edómiak hozzáállása mélyen megrázta a zsidókat. Az agresszió olyan formájáról van szó, mely nem háborús, nyílt küzdelemben, hanem indokolatlanul nyilvánult meg. Az erőszaknak a bűnbe esett emberiség történelmében meg volt és van a helye, Isten így önmagában nem ítéli el, mint a honvédő háborút, önvédelemből alkalmazott erőszakot. Sőt, Isten előtt van helye a fegyveres szervezeteknek is, ha azok a rendfenntartást szolgálják. Edóm azonban ok nélkül rontott rá szomszédjára, gonosz szándékkal.

12. vers. Káröröm [רָאָה – elnéz, nézeget értelemben], nevetés [שִׂמְחָה – ujjongás], kérkedés [גִּבּוֹרִים – nagyzolás, hengegés]: Isten előtt az ember csak alázattal állhat, tudatosítva magában, hogy ő csak ember. Az ő szemében minden káröröm, hengegés súlyos véték. A Bibliában az egyik leggyakrabban előforduló bűn a gög, melynek sajátos formája az, ha valaki más kárán örül, mintha ő különb volna bajbaesett embertársától.

13-14. vers. Betörés a kapun, fosztogatás; menekülőkre támadás, foglyok ejtése: a kiszolgáltatottal szemben elkövetett erőszakhoz hasonló a büntetés is: ha majd Edóm lesz kiszolgáltatott helyzetben, vele sem fognak irgalommal bánni. Ki kardot fog, kard által vész.

Abdiás az Úr napját (יְיָ יִהְיֶה הַיּוֹם), egy a prófétai iratokban gyakori képzetkört említi, mely Isten végső ítéletéről szól. Azon a napon Isten minden ítéletét érvényre juttatja. Ha addig nem is, azon a napon nem marad bűn következmények nélkül.

17-21. vers „De a Sion hegyén menedék lesz, szent hely lesz az, és Jákób háza visszanyeri birtokát. Jákób háza tűz lesz, József háza láng, Ézsau háza meg pozdorja: meggyújtják és felégetik; nem marad meg senki Ézsau házából. Megmondta az Úr! Birtokba veszik a Délvidéket és Ézsau hegyeit, a Sefelá-alföldet és a filiszteusok földjét. Birtokba veszik Efraim és Samária mezejét, Benjámint és Gileádot. Izráel fiainak a fogságból jövő serege birtokba veszi a kánaániak földjét Sareptáig, a fogságból jövő jeruzsálemiek, akik Sefáradban vannak, birtokba veszik a Délvidék városait. Győzelmesen vonulnak föl a Sion hegyére, és ítéletet tartanak Ézsau hegyei fölött. Azután az Úr fog uralkodni.”

Abdiás jövendölése Isten uralmáról szól. Nem Izráel, nem Júda, hanem Isten az, aki dicsőséges. A kiválasztott nép pedig csak Urára nézve térhet haza, csak vele szövetségben lehet az ítélet eszköze és csak Istenhez való hűsége teszi méltóvá az áldásra. Abdiás ígéje nem feledkezik meg népe bűneiről, nem teszi semmissé a fogságot. Arról a jövőről szól, mely a megbűnhődött és megtért nép jövője. Hazatérve, már Isten oldalán a legyőzött, elhurcolt Júda és Izráel egyesülve áldások várományosává lett. Ám ebből az áldásból Edóm többé nem részesülhet.

Kádár Tamás György, lp.